

Dariusz Budrowski

**Streszczenie rozprawy doktorskiej pt. „Instytucjonalne i polityczne uwarunkowania działalności ośrodków wsparcia ekonomii społecznej na przykładzie województwa podlaskiego”.**

Pomimo istnienia wielu publikacji i artykułów na temat ekonomii społecznej w dalszym ciągu istnieje poważna luka w badaniach nad Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej. Wybór tematu pracy doktorskiej wypełnił tę lukę i pozwolił na przedstawienie roli i znaczenia Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej w stymulowaniu rozwoju przedsiębiorczości społecznej w Polsce. Na przestrzeni lat ekonomia społeczna stała się upowszechnioną metodą radzenia sobie z różnymi problemami społecznymi, w szczególności w kontekście przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacji grup defaworyzowanych. Dostępność funduszy europejskich w Polsce od 2004 r. umożliwia pozyskanie środków na zakładanie podmiotów ekonomii społecznych, których celem jest rozwiązywanie problemów społecznych konkretnych osób np. wyjście z bezrobocia. Pozwala także na wspieranie istniejących podmiotów ekonomii oferując im pomoc m.in. doradztwo prawne czy księgowo. Szczególną rolę w tym zakresie odrywają Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, które oprócz wsparcia finansowego, oferują wsparcie szkoleniowe i doradcze ukierunkowane na konkretne potrzeby.

W literaturze przedmiotu znajduje się wiele publikacji, które opisują działalność podmiotów ekonomii społecznej w Polsce (w tym formy prawne działalności), sposób tworzenia i rozwijania tych podmiotów oraz zakres ich zadań. Brak jednak bardziej szczegółowych danych i badań, które pozwoliłyby stwierdzić, dlaczego podmioty ekonomii społecznej mają gorszą kondycję finansową, albo upadają po zakończeniu ich finansowania. Brakuje wielostronnej oceny skuteczności działań prowadzonych w ramach OWES.

Rozprawa doktorska skupia się na wnikliwej analizie i wskazuje przyczyny, dla których podmioty ekonomii społecznej okazują się mało trwałe, a tworzące je osoby wracają do niekorzystnej sytuacji społecznej i zawodowej po zakończeniu wspierania przez OWES.

Praca doktorska składa się z czterech rozdziałów, z podziałem na część teoretyczną i praktyczną. Rozdział pierwszy, drugi oraz trzeci mają charakter teoretyczny, natomiast rozdział czwarty stanowi część praktyczną (empiryczną) pracy, bazuje na danych pochodzących z badań własnych. Przeprowadzone badania miały na celu ocenę skuteczności OWES-ów jako instrumentu włączania w politykę społeczną oraz jako modelowej instytucji

wspierania rozwoju podmiotów ekonomii społecznej. Badania empiryczne przeprowadzono wykorzystując triangulację w doborze metod i technik badawczych. Zastosowano zarówno metody badań ilościowych (badania ankietowe) i jakościowych (wywiad pogłębiony, obserwację uczestniczącą, zogniskowany wywiad grupowy - focus). Badania przeprowadzono w trzech OWES - ach w województwie podlaskim (Białystok, Łomża, Suwałki) wśród klientów korzystających z usług OWES (spółdzielnie socjalne, stowarzyszenia, fundacje, osoby fizyczne wykluczone społecznie i zagrożone wykluczeniem) oraz kierowników OWES, trenerów i doradców. Do badania fokusowego zaproszono przedstawicieli podmiotów i instytucji mających na co dzień styczność z zagadnieniami ekonomii społecznej tj. OWES, Ośrodek pomocy społecznej, PUP, CIS, JST, NGO, PS.

Dysertacja wzbogaca naszą wiedzę nt. specyfiki OWES i ES w Polsce i jest z pewnością jedną z pierwszych prób w Polsce analizy roli i znaczenia OWES w systemie wsparcia ES w naszym kraju.

Dariusz Budrowski

Summary of the doctoral dissertation entitled "Institutional and political conditions of the activity of social economy support centers on the example of the Podlaskie Voivodeship".

Despite the existence of many publications and articles on the social economy, there is still a serious gap in the research on Social Economy Support Centres. The choice of the topic of the doctoral thesis filled this gap and allowed to present the role and importance of Social Economy Support Centers in stimulating the development of social entrepreneurship in Poland. Over the years, the social economy has become a popular method of dealing with various social problems, in particular in the context of counteracting social exclusion and activation of disadvantaged groups. The availability of European funds in Poland since 2004 makes it possible to obtain funds for setting up social economy entities, the purpose of which is to solve social problems of specific people, e.g. getting out of unemployment. It also allows you to support existing economic entities by offering them help, inter alia legal or accounting advice. A special role in this regard is played by Social Economy Support Centres, which, in addition to financial support, offer training and consulting support targeted at specific needs.

There are many publications in the literature on the subject that describe the activities of social economy entities in Poland (including the legal forms of activity), the method of establishing and developing these entities and the scope of their tasks. However, there is no more detailed data and research that would allow to determine why social economy entities have a worse financial condition or go bankrupt after the end of their financing. There is no multilateral evaluation of the effectiveness of activities carried out under OWES.

The doctoral dissertation focuses on a thorough analysis and indicates the reasons why social economy entities turn out to be unstable, and the people who create them return to an unfavorable social and professional situation after the end of support by OWES.

The doctoral thesis consists of four chapters, divided into a theoretical and practical part. The first, second and third chapters are theoretical, while the fourth chapter is the practical (empirical) part of the work, based on data from own research. The conducted research was aimed at evaluating the effectiveness of OWES as an instrument of inclusion in social policy and as a model institution supporting the development of social economy entities. Empirical research was carried out using triangulation in the selection of research methods and techniques. Both quantitative research methods (survey research) and qualitative research methods (in-

depth interview, participant observation, focus group interview) were used. The research was conducted in three OWES in the Podlaskie Voivodeship (Białystok, Łomża, Suwałki) among clients using OWES services (social cooperatives, associations, foundations, socially excluded and natural persons at risk of exclusion) and OWES managers, trainers and advisors. Representatives of entities and institutions dealing with social economy issues on a daily basis, i.e. OWES, Social Welfare Centre, PUP, CIS, JST, NGO, PS, were invited to the focus group study.

The dissertation enriches our knowledge about the specificity of OWES and ES in Poland and is certainly one of the first attempts in Poland to analyze the role and importance of OWES in the ES support system in our country.